

# קונטרס דעת תורה השמר לך "פענ"ן" חלק ג' מספר אבן מקיר תזעק



אור הזוהר 522 \* סבת תשע"ד

חלק ט

מפעל הזוהר העולמי

בנשיאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גרוילי הצריקים ואומרים ללמור זוהר הקרוש



ובמלכים ב' - ז', וארבעה אנשים היו מצורעים פתח השער וגו'. ולכאורה תמוה דתשועה גדולה כזאת היתה צריכה לבוא דוקא ע"י המצורעים האלו, הלא דבר הוא. ולפי הזמן והרוח אמרתי בדרך הלצה שכל הנס היה שהם היו פתח השער, ולא היו בעיר, כי אם היו בעיר והיו באים לשאול מה לעשות היה כל אחד שולח לאחר והיו מדחין הדבר שצריכין לעשות

אסיפה גדולה מכל הרבנים, ואם זה מסכים זה לא מסכים, כמו שהיה באמת כשכבר הודיעו למלך היה רוצה לדחותם לולא שהתערב אחד מעבדיו. ואז אפילו הדעת וההתעוררות שנתן בהם ה' היה נתבטל עם ויכוחים שונים ואסיפות. אך כאשר הם היו מחוץ לעיר פתח השער ולא היו יכולים לילך ולשאול, אז השפיע עליהם השי"ת לעורר רוחם שילכו.



שחיטה לפי השו"ע, והתערבות פיקוח ממשלתי בהנהגת תקנות, בטיפול עם הבהמה לפני ואחרי השחיטה, וע"ד כלי ומכשירי השחיטה, מגביל את הרבנים והשוחטים מלהתנהג בזה עפ"י קיום הדת הישראלי מדור דור.

ובפרט שאמור שם בהסכם הנ"ל, שיעשו רק הולכה והבאה אחת, שיש בזה חשש נבילות וטריפות רחמנא ליצלן, ובוודאי ממלכת אנגליה חשובה אין ברצונה מעולם לגזור גזירה על השחיטה להעביר על הדת ח"ו, ולכפות על העם היהודים המתפלל בשלומה החונה בארצה - להינזר מאכילת בשר כשר.

והשחיטה היהודית שלפי ההלכה הוא באופן ובבחי ברור לו מיתה יפה וקלה ללא צער בעלי חיים, וגם יפה לבריאות האדם, שתוה"ק צייתה "ונשמרתם מאד לפנשותיכם" (דברים ד' טו - יהושע כ"ג י"א) ודווקא באופן זה התירה התורה לאכול בשר, כמובא בשו"ע הל' שחיטה. אנו תקוה כי ממשלת החסד באנגליה תבטל הגזירה ולא תדרוש מהיהודים לשנות מהלכות שחיטה ומנהגיה לפי דת תורתנו הק', כמאז ומעולם.

## פרק ב

מכתב ג

בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים  
ע"י העדה החרדית

(ועד העיר לקהלת האשכנזים)

פעיה"ק ירושלים תוכב"א

ב"ה, פעיה"ק ירושלים ת"ו יום י"ט לחדש שבט שנת תשמ"ח

מעכ"ת הרבנים הגאונים שליט"א היושבים על מדין ומורי הוראות בלונדון הבירה יצ"ו.

אחדש"ת בהוקרה ור"כ הראוי.

הי' למראה עינינו ההסכם שנעשה באנגליה ע"ד שרוצים להנהיג שינויים בהשחיטה בפיקוח הממשלה, ושיעמוד מפקח ממשלתי על גבם של השוחטים בעת השחיטה וכו'.

הננו לחוות דעת-תורה, כי השחיטה הוא דבר מעיקרי הדת היהודית, שפיקוחו והורונו נתונים עפ"י התורה לרבנים ומורי הוראות המומחים בהלכות





**ברגשי כבוד ובכל חותמי ברכות ובצפי' לרחמי שמים המרובים**

**הביד"ץ פעה"ק ת"ו.**

נאום: **משה אריה פריינד**  
ראב"ד פה עיה"ק ת"ו

נאום: **ישראל יעקב פישר**

נאום: **אברהם הורביץ**



**מכתב ד**

**יצחק יעקב ווייס**  
**רב ואב"ד לכל מקהלות האשכנזים**  
**פעה"ק ירושלים תוכב"א**

מח"ם שו"ת מנחת יצחק - ירושלים, רחוב ישעיהו 20

**בס"ד, ירושלים.** יום ה' יתרו ט"ז שבט תשמ"ח לפ"ק.  
**א"כ** הרבנים הגאונים שליט"א יושבים על מדין בעיר לונדון, אחדשה"ט וש"ת כראוי.

**ראיתי** ההסכם הנעשה באנגלי"ע ע"ד השינויים שרוצים להנהיג בהשחיטה, וביניהם שישורשו לשחוט ולעשות רק הולכה והבאה אחת, ומעשה השחיטה תהי' בפיקוח הממשלה, על כן הנני לחוות דעתי כי שחיטה כזו, יש בה ח"ו חשש נבו"ט, וכמו"כ מה שרוצים לאסור מכירת חלק אחוריים עלול להביא למכשולות גדולים, וצריך לבטל גזירות כאלה, ולא לשנות מהשחיטה הכשרה.

**דו"ש הטוב וחותם בכל חותמי ברכות**

**יצחק יעקב ווייס**  
רב ואב"ד פעה"ק ת"ו



**מכתב ה**

**שמואל הלוי ואזנר**  
**רב ואב"ד ור"מ**  
**זכרון-מאיר, בני-ברק**

**ב"ה** יום עש"ק יתרו תשמ"ח לפ"ק

**כבוד** הרבנים הגאונים הצ' גודרים גדר ועומדים בפרץ שליט"א.

**אחדשה"ט** ושתה"ג באהבה, יקרתם קבלתי, ונבהלתי בקראי בו אודות גזירת השחיטה שמכבר נודעתי ג"כ ע"י הרבנים הג' הצ'... שליט"א.

**וכפי** הנשמע מזה יש איזה הסכמה לשחוט דוקא ע"י הולכה והבאה אחת, ומצד השלטון, יעמוד מפקח עכו"ם, - עלינו לחוות דעתנו דעת התורה

שדבר כזה שכובל השוחטים והרבנים ימנע אותם לצאת לידי ההלכה נוגע לקיום הדת, ומה גם שיש חשש של נבילות וטריפות - ע"כ מצוה, לעמוד נגד זה ובטוח אני שהשלטון של חסד את ארץ בריטניה הג' יבין לרוח דעת עמינו ויאפשר הליכת השחיטה כמאז מעולם.

**והריני** ידיכם דוש"ת בכבוד מצפה לרחמי ה'

**שמואל הלוי ואזנר**



**מכתב ו**

**משה יהודא ליב לנרא**  
**בן הרב הגה"ח מוהר"ר יעקב זללה"ה**  
**רב אב"ד דבני-ברק**

**אחד"ש** כבוד תורתם שליט"א.

**תסמרנה** שערות ראש, אשר בימינו עומדים שוב בפני גזירות על דת תוה"ק, האם עדיין לא נגדשה הסאה בחטאות העמים נגד עם ישראל, ובמקום להכיר בחובה לפצות את עמנו על כל העבר רוצים שוב להצר צעדינו.

**ראיתי** פרטי הגזרה והיא גזירת שחיטה ממש, אם מורים לשחוט לשחוט בהולכה והבאה אחת ותחת פקוח של מפקח עו"ג, באם ישחוט בהולכה נוספת היא גרועה מאיסור שחיטה בכלל, איסור שחיטה ימנע אכילת בשר ואילו גזירה זו תביא לאכילת נבלות ר"ל.

**כל** אחד מבין, שאינו דומה עובי העור של כל בהמה ובהמה, אינו דומה עובי הקנה וקשיותו ואי אפשר לעשות כלל, כמה הולכות יעשה השוחט, גם דיני השחיטה, שהיי' ודרסה דורשים עבודה רגועה מאד ולא תחת חשש של מפקח וע"ג.

**מדינת** בריטני' נחשבת למדינה נאורה ומדינת חסד, והרי לא יאומן שיקבלו החלטה נגד השחיטה, החלטה כזאת היא קביעה ח"ו, שתורת ישראל שהיא תורה של חסד - דורשת שחיטה אכזרית ח"ו.

**תורתנו** הק' החמירה מאד בצער בעלי חיים, ולכן באו כל פרטי דיני השחיטה למנוע צערם של הבהמות ועד כדי כך, שלחיצה קלה על הסכין בלי הולכה והבאה פוסלת, והיתכן שיבואו באופן רשמי לקבוע, שהשחיטה מצווי התורה אינה מתאימה לדואגים לצער בעלי חיים, הרי יהי' זה חטא גדול להחליט באופן רשמי, שחוקי התורה, חוקי חסד ורחמים - הם אכזריים ח"ו.

**בטוח** אני שאם יסבירו הדברים כהוגן לשרי המדינה, יבינו שעצם הגזרה היא חטא גדול כלפי השם והתנ"ך, חוץ מלחץ כבד על היהודים שומרי תומ"צ, ויחזרו בהם ולא יהינו לצאת נגד התנ"ך.





**לכן** דעתנו דעת תוה"ק שחוב קדוש לעשות כל מה שביכולת לבטל את גזירה זו ולעשות כל המאמצים הדרושים לפעול אצל הממשלה באנגלי' לא לעשות שום שינויים בהשחיטה המקובלת מדור דורות, שזה עלול להביא ח"ו מכשולות גדולים.

**תחזקנה** ידיכם, ויה"ר שתצליחו לבטל את הגזירה בעזרת השם יתברך.

**וע"ז** באעה"ח היום ה' ניסן תשמ"ח לפ"ק פה נוא יארק

אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה  
הרב שמחה עלבערג יו"ר  
הרב צבי מאיר גינזבערג מנהל



מכתב ט

**אליקים שלזינגר**  
**ר"מ ישיבת הרמה**  
**ק"ק לאנדאן יע"א**

**א. סכין למעלה**

**במסכת** חולין טו, ב במשנה: השוחט וכו' בצור ובקנה שחיטתו כשרה, ומקשינן בגמרא דיעבד אין לכתחילה לא. ורמינהו, בכל שוחטין בין בצור וכו', דמשמע לכתחילה, ומוקמינן באוקימתא הראשונה: הא בתלוש והא במחובר, וכדמצינו בזה מחלוקת רבי ור' חייא. דרבי ס"ל השוחט במחובר פסול ור"ח ס"ל דכשר, ומוכיחין שם בגמרא דלר"ח אפילו לכתחילה כשר, מדתניא בכל שוחטין, בין בתלוי בין במחובר בין שהסכין למעלה וצוואר הבהמה למטה בין שהסכין למטה וצוואר הבהמה למעלה ומוקמינן מתניתין כרבי. דמה שרבי פוסל במחובר הוא במחובר מעיקרא, אבל מתניתין מיירי בתלוש ולבסוף חברו, דגם לרבי כשר בדיעבד, כדתניא נעץ סכין בכותל כשר - היינו בדיעבד - כיון שהוא תלוש ולבסוף חברו.

**ועוד** שם בגמרא טז, ב: אמר מר נעץ סכין בכותל ושחט בה שחיטתו כשרה, אמר רב ענן אמר שמואל: לא שנו אלא שהסכין למעלה וצוואר הבהמה למטה, אבל סכין למטה וצוואר הבהמה למעלה, חיישינן שמא ידרוס. ופירש רש"י: לא שנו שנעץ סכין בכותל שחיטתו כשרה, אלא שהסכין למעלה ופיו כלפי קרקע וצוואר הבהמה למטה ומוליך ומביא צוואר הבהמה, אבל סכין למטה וצוואר הבהמה למעלה חיישינן שמא ידרוס מתוך שהצוואר מכביד על הסכין. ומקשינן והא קתני בין שהסכין למטה וכו' בין שהסכין למעלה. אמר רב זביד לצדדין קתני. סכין למטה וצוואר הבהמה למעלה בתלוש (פירש"י: דאם אוחו בסכין למטה והבהמה תלויה באויר וזה מוליך ומביא הסכין). וסכין למעלה דקתני במחובר (פירש"י הא דקתני שהסכין למעלה וצוואר הבהמה למטה אמחובר. כלומר, אף במחובר).

**והשי"ת** יהי' בעזרם לעורר לב מלכים ושרים להכיר בחסדי ה' ותורתו  
**הכו"ח** בברכת הצלחה לשמירת כל הקדוש מאז מתן תורה,

משה יהודה לייב לנדא



מכתב ז

**התאחדות הרבנים**  
**דארצות הברית וקנדה**

שלהי חודש שבט שנת תשמ"ח ל"ק

**מעלת** כבוד חברינו היקר הרב הגאון המפו' וכו' שליט"א

**שלום** וברכה כראוי לכ"ת

**הן** פנו אלינו חבירינו וידידינו היקרים הרבנים שליט"א מעיר הבירה לאנדאן יע"א, בדבר שהממשלה רוצים לחקוק חוקים שונים בסדר השחיטה, כגון שהשוחט לא יוכל לעשות רק הולכה והבאה אחת, ומעשה השחיטה תהי' בפיקוח הממשלה, ועוד שאם יעלה בידם לבצע את אשר עם לבבם, היא גזירה נוראה רח"ל והתוצאות מי ישרנה.

**אנו** שולחים לכ"ת תיאור מפורט מכל המתרחש שנכתב בטוב טעם ודעת בלשון אידיש, ומבקשים שימחול לקרוא את כל הכתוב, בתשומת לב. **החוב** עלינו לבוא לעזרת היהדות החרדית בלאנדאן הנמצאים במצוקה גדולה, שלא יעשה ח"ו שום שינוי במהלך השחיטה.

**בדעתינו** לשלוח כתב הצהרה להממשלה בלאנדאן, חתום מחבירינו היקרים שליט"א, בטוחים אנו שכ"ת יבין את חומרת הדבר, ויחתום על כתב הצהרה אשר יובא לפניו בימים הקרובים.

**יעזור** השי"ת שיקיים ייעוד הנביא כל כלי יוצר עליך לא יוצלח, ונוכה כולנו לגאולה הקרובה לבוא בב"א.

**בשם** התאחדות הרבנים דארה"ב וקנדה, בכל הכבוד הראוי יחיאל יצחק סג"ל גליק מזכיר וספרא דדיינא



מכתב ה

**אגודת הרבנים דארצות הברית וקנדה**

**אל** כבוד הרבנים הגאונים שליט"א בעיר לאנדאן, אנגלי'.

**הנה** ראינו הסכם שהממשלה באנגלי' רצונה לעשות חוקים חדשים שמטרתם להכניס שינוי בסדר השחיטה, והיא גזירה נוראה וענין לא לבד ליהדות אנגליה אלא היא נוגעת לכל ישראל כולו.



**ושם** בתוספות מבואר, שלפי זה בסכין למעלה במחובר הוא בדיעבד דוקא כשר, אבל בסכין למטה במחובר שפסול לרב ענן אפילו בדיעבד הוא פסול. והמשמעות בפשטות, שכיון שמה שנאמר בהברייתא לצדדין, בסיפא דסכין למעלה במחובר כשר רק בדיעבד. כמו כן מה שנאמר ברישא בסכין תלוש למטה כשר, גם כן רק בדיעבד. עוד שם בגמרא תירוץ שני רב פפא אמר בעופא דקליל. פירוש, רישא וסיפא בין בתלוש בין במחובר, ואפילו הכי לא תקשה ארב ענן, דהא דקתני סכין למטה כשר גם במחובר, מיירי בעוף שהוא קל ואינו דורס ולא חיישינן לדריסה.

**הרי** כאמור מתירוץ הגמרא לצדדין משמע דסכין למטה בתלוש הוא כשר בדיעבד, כיון שהבהמה למעלה חיישינן לדריסה. אבל קשה על זה, דבההיא ברייתא נאמר לשון בכל שוחטין וכו' בין סכין למעלה וכו' בין למטה, דמשמע מלשון בכל שוחטין שהוא לכתחילה, וכדדייקינן כן לעיל טו, ב.

**עוד** איתא בתוס' דכיון שנאמר לשון שמא ידרוס ולא שמא דרס, אף על פי שמייירי שבדיעבד עשה כן, מוכח מזה שאם עשה כן ועבר ושחט במחובר מלמטה, אף על פי שאומר ברי לי שלא דרסתי אסרו חכמים בשר זה משום גזרא שמא ידרוס פעם אחרת, דכך הוא תקנת חכמים, שכל ששחט בסכין מחובר מלמטה אסור בדיעבד, ומשמע מזה שהוא הדין בתלוש שאסור לכתחילה, לא מהני מה שיאמר שבודאי לא ידרוס.

**ההלכה:**

**בשו"ע** יו"ד סימן ו, סעיף ד, הובא הדין נעץ סכין בכותל והעביר הצוואר עד שנשחט שחיטתו כשרה, והוא שיהיה צוואר הבהמה למטה והסכין למעלה, שאם היה צוואר הבהמה למעלה מהסכין שמא תרד הבהמה בכובד גופה ותחתוך בלי הולכה והבאה ואין זו שחיטה. ואפילו אמר ברי לי שלא דרסתי שחיטתו פסולה. לפיכך אם היה עוף בין צווארו למעלה מן הסכין הנעוצה או למטה הימנו שחיטתו כשרה. עכ"ל. לכאורה היה אפשר לדייק מזה דרק בסכין נעוץ נאמר שחיטתו כשרה רק בדיעבד בסכין למטה, אבל בסכין תלוש אפשר כשר גם לכתחילה.

**אולם** לא כן הבין הש"ך שכתב בס"ק ח' דמוכח בש"ס ופוסקים דגם בתלושה שלא נעץ בשום דבר אפילו צוואר הבהמה למעלה מותר בדיעבד בכהאי גוונא כיון שתופס הסכין בידו מסתמא אינו דורס (אע"פ שהוא למטה) ומשמע מש"ס דלכתחילה מיהו אסור, וגם בעוף יש לחוש לכתחילה בצוואר העוף למעלה אפילו הסכין תלושה בידו. עכ"ל.

**והנה** הפר"ח חולק על הש"ך, לומר שמש"כ הש"ך שבסכין תלושה למטה ובהמה למעלה כשר רק בדיעבד, אינו משמעות הגמרא. דלשון הברייתא הוא בכל שוחטין וכו' בין סכין למטה וכו' בין סכין למעלה,

משמע לכתחילה. והוא במחובר בצוואר למטה ובתלוש בצוואר למעלה. זוהי תמצית קושיית הפר"ח, וכדהובאה בפמ"ג, ומהאי טעמא הפר"ח רוצה להכשיר לכתחילה בצוואר למעלה בסכין תלוש.

**אמנם** כבר כתבו האחרונים שדברי הש"ך הוא על פי הפוסקים הראשונים: הרשב"א ורבנו ירוחם שכתבו כן, והאריכו בישוּב קושיית הפר"ח מה שדייק מלשון בכל שוחטין שהוא לכתחילה.

**הפלתי** מודה לדינא להפר"ח ונדחק ליישב הש"ך שהוא מיירי רק במעביר הצוואר הבהמה על הסכין התלוש, אבל במעביר סכין שפיר דמי. והתבואת שור ושמ"ח אינו מודה בכך, אלא שמחדש חידוש אחר שהש"ך וודאי מתפרש כפשוטו, שכל שהבהמה עומדת והסכין למטה הוא בדיעבד, אלא שהברייתא מיירי שהבהמה קשורה למעלה ואינה יכולה להכביד על הסכין, וסמך על מש"כ רש"י שהבהמה תלויה באוויר, ונדחק בכמה אופנים ליישב הסוגיא לפי זה.

**אבל** הפמ"ג מקיים דברי הש"ך כפשוטם, ושכן פשטות הסוגיא על פי מש"כ לעיל, לפי מש"כ התוס' בהכרח שכמו שהסיפא דמחובר בסכין למעלה בדיעבד, כן הרישא בסכין למטה ותלוש בדיעבד. ומוליך ומביא הסכין שזה פירוש בתלוש, כמו שכ' רש"י. ומה שהק' הפר"ח מלשון בכל שוחטין, דמשמע לכתחילה, כתב הפמ"ג שאינו מוכח, כי הרבה פעמים מצינו לשון בכל שמכוון לבדיעבד עיי"ש. וע"כ כן צריך לפרש לפי מסקנת הגמרא דמוקמינן הברייתא לצדדין אליבא דרב ענן אמר שמואל. וכן משמע מפירוש הגרעק"א שם לקיים דברי הש"ך. ועוד האריכו בזה בלב אריה ובראש יוסף לקיים הסוגיא אליביה.

**והשמלה** חדשה, אף על פי שכאמור חידש כנ"ל להתיר בבהמה קשורה, בכל זאת כתב בפסק הלכה שדרך שחיטה בהמה למעלה, שכן הוא בבה"ג.

**ולי** נראה שגם לשון הרמב"ם מוכיח כהש"ך, שכ"כ בהלכות שחיטה פרק ב' הלכה ז': כיצד שוחטין (פי' לכתחילה) מותח הצוואר ומוליך הסכין ומביאה. ואח"כ כתב - בין שהיתה הבהמה רבוצה בין שהיתה עומדת ואחזו בערפה (כיון שהבהמה למעלה כתב אחזו בערפה, משא"כ לעיל מיירי שהבהמה למטה, ע"כ כתב ומתח הצוואר) והסכין בידו מלמטה ושחט הרי זו כשרה עכ"ל, הרי כיצד שוחטין הוא לשון לכתחילה, ולשון ושחט שחיטתו כשרה הוא בדיעבד, וכן שאר ההלכות הנאמרות שם ברמב"ם אחר זה שהם בדיעבד ואמר שחיטתו כשרה, וכן דייק במגיד משנה, עיי"ש הלכה י'.

**ומאחר** שכן הוא דעת הש"ך ע"פ פוסקים ראשונים ואחרונים שעומדים בשיטתו, נהגו כן בכל תפוצות ישראל בכל הדורות שחיטה כשרה לכתחילה להקפיד שתהי' הבהמה למטה, ומי יקל ראש נגד זה.